

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโก อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยในเชิงปริมาณ โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร (Population) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สตรีที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ที่มีสิทธิเลือกตั้ง มีชื่อตามทะเบียนราษฎร ที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโก อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 2,196 คน (สำนักบริหารการทะเบียน ที่ทำการปกครองอำเภอบรบือ, 2555 : 2)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง (Samples) ได้แก่ สตรีที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ที่มีสิทธิเลือกตั้ง มีชื่อตามทะเบียนราษฎร ที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโก อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 339 คน โดยวิธีการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของยามาเน่ (Yamane, 1973 : 727) จากนั้นทำการสุ่มแบบชั้นภูมิโดยแบ่งเป็นสัดส่วน และดำเนินการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

1.2.1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ทราบจำนวนประชากรตามวิธีของ ยามาเน่ (Yamane, 1973 : 727) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n แทน ขนาดตัวอย่าง

N แทน ขนาดประชากร

e แทน ค่าความคลาดเคลื่อน (กำหนดให้มีความเท่ากับ .05)

แทนค่าในสูตร

$$\begin{aligned}
 n &= \frac{2,196}{1 + 2,196 (0.05)^2} \\
 &= \frac{2,196}{1 + 5.49} \\
 &= 338.37 \text{ คน} \\
 &= 339 \text{ คน}
 \end{aligned}$$

1.2.2 การสุ่มตัวอย่างตามลำดับขั้นตอนนี้

ขั้นที่ 1 การสุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิโดยกำหนดสัดส่วนตามชั้นภูมิ (Proportional Stratified Sampling) โดยการเทียบบัญญัติไตรยางศ์หาสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างของแต่ละหมู่บ้าน รายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 4 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างตามชั้นภูมิ

หมู่ที่	ชื่อบ้าน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
หมู่ที่ 1	บ้านหนองโก	415	64
หมู่ที่ 2	บ้านหนองโก	294	45
หมู่ที่ 3	บ้านหนองโก	191	30
หมู่ที่ 4	บ้านโคกกลาง	122	19
หมู่ที่ 5	บ้านเปลือย	242	94
หมู่ที่ 6	บ้านหนองตูป	170	283
หมู่ที่ 7	บ้านหนองคลอง	150	235
หมู่ที่ 8	บ้านเปลือย	94	37
หมู่ที่ 9	บ้านหนองโก	283	26
หมู่ที่ 10	บ้านหนองตูป	235	23
รวม		2,196	339

ที่มา : สำนักงานบริหารงานทะเบียนราษฎรอำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม : 2555

ขั้นตอนที่ 2 โดยใช้วิธีการเลือกสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลาก เพื่อให้ได้ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง วิธีการคือ ทำกล่องจับสลากทั้งหมดจำนวน 10 กล่อง พร้อมเขียนชื่อหมู่บ้านข้างกล่องทุกกล่อง จากนั้นทำลากลด้วยการเขียนเลขที่และชื่อตาม

บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งของแต่ละหมู่บ้าน ให้ครบตามจำนวนของแต่ละหมู่บ้านแล้ว
ดำเนินการหยิบฉลากทีละใบพร้อมบันทึก แล้วนำไปเปรียบเทียบว่าเลขที่ฉลากดังกล่าวตรงกับ
อันดับบุคคลที่เท่าไรของบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง หลังจากหยิบทุกครั้งให้นำฉลากที่หยิบ
ได้ใส่ลงกล่องคืน เพื่อให้ทุกเลขที่มีผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีโอกาสดูถูกเลือกเท่า ๆ กัน หากได้
รายชื่อเดิมให้จับฉลากใหม่ จนกระทั่งได้ครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

2.1.1 ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง
และการมีส่วนร่วมทางการเมือง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.1.2 กำหนดขอบข่ายการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยเลือกที่จะศึกษาใน
ด้านการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง การร่วมรณรงค์หาเสียง การแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ
การติดตามข่าวสารทางการเมือง และการรวมกลุ่มผลประโยชน์

2.1.3 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating
Scale) 5 ระดับ เพื่อให้เหมาะกับผู้ตอบแบบสอบถาม

2.1.4 ดำเนินการสร้างแบบสอบถามการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีใน
เขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโก อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดมหาสารคาม เป็นแบบสอบถาม
แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
โดยลักษณะคำถามแบบให้เลือกตอบ แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ใช้จำนวน 339 ชุด
ซึ่งประกอบด้วย 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา รายได้
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ์ และแรงจูงใจใฝ่อำนาจ

ตอนที่ 2 ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม ได้แก่ การรับรู้บทบาทที่สังคม
คาดหวัง ค่านิยมด้านบทบาททางเพศ และการสนับสนุนทางสังคม (ครอบครัว)

ตอนที่ 3 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตองค์การบริหารส่วน
ตำบลหนองโก อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดมหาสารคาม แบ่งเป็น 5 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านการใช้สิทธิ์ออกเสียงเลือกตั้ง

ด้านที่ 2 ด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง

ด้านที่ 3 ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ

ด้านที่ 4 ด้านการติดตามข่าวสารทางการเมือง

ด้านที่ 5 ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโก อำเภอบริบูรณ์ จังหวัดมหาสารคาม เป็นคำถามชนิดปลายเปิด

2.2 การหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ผู้วิจัยได้หาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาตามขั้นตอน ดังนี้

2.2.1 นำแบบสอบถามการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโก อำเภอบริบูรณ์ จังหวัดมหาสารคาม เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของข้อคำถาม ความชัดเจนของภาษาพร้อมทั้งแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะ

2.2.2 นำแบบสอบถามการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโก อำเภอบริบูรณ์ จังหวัดมหาสารคาม มาปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.2.3 นำแบบสอบถามการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี ในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโก อำเภอบริบูรณ์ จังหวัดมหาสารคาม ที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบพิจารณาความครอบคลุมความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ภาษา และการวัดและประเมินผล โดยใช้ดุลยพินิจของผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความสอดคล้องระหว่างรายการที่สอบถามกับประเด็นที่ศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1) นางสาวนุชบา ทาโยธี วุฒิการศึกษา รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโก อำเภอบริบูรณ์ จังหวัดมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญ ด้านเนื้อหา

2) นางสาวพยอม แก้วโยธา วุฒิการศึกษา การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนโนนแดงวิทยาคม ตำบลโนนแดง อำเภอบริบูรณ์ จังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม เขต 26 ผู้เชี่ยวชาญ ด้านภาษา

3) นางสาวคุณากร จำปาหอม วุฒิการศึกษา กศ.ม.การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผลมหาวิทยาลัย มหาสารคาม ตำแหน่ง ครู คศ. 2 โรงเรียนศรีหนองขาววิทยา อำเภอหนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ผู้เชี่ยวชาญ ด้านสถิติ และการวัดผลประเมินผล

โดยมีเกณฑ์ดังนี้

- +1 เมื่อแน่ใจว่ารายการที่สอบถามสอดคล้องกับประเด็นที่ศึกษา
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่ารายการที่สอบถามสอดคล้องกับประเด็นที่ศึกษา
- 1 เมื่อแน่ใจว่ารายการที่สอบถามไม่สอดคล้องกับประเด็นที่ศึกษา

แล้วนำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC ตามสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

แล้วนำผลที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ตามข้อ 2.2.4

2.2.4 นำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ภาษา และการวัดและประเมินผล ซึ่งใช้เกณฑ์การตัดสินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ (IOC) ดังนี้

ถ้า $IOC \geq 0.67$ ถือได้ว่าข้อคำถามนั้นวัดได้สอดคล้องกับเนื้อหา หรือ วัตถุประสงค์

ถ้า $IOC < 0.67$ ถือได้ว่าข้อคำถามนั้นวัดได้ไม่สอดคล้องกับเนื้อหา หรือ วัตถุประสงค์

2.2.5 นำแบบสอบถามการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโค อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ที่ปรับปรุงแก้ไขไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้มีสิทธิ์ออกเสียงเลือกตั้งที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ซึ่งสุ่มจากกลุ่มประชากรเพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม โดยนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยใช้ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามรายข้อ และทั้งฉบับ โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach, 1959 : 87)

2.2.6 จัดพิมพ์แบบสอบถามการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโก อำเภอบริบูรณ์ จังหวัดมหาสารคาม ฉบับจริง เพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1 ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อแนะนำตัวและขออนุญาตเก็บข้อมูลจากนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโก อำเภอบริบูรณ์ จังหวัดมหาสารคาม

3.2 ประสานงานกับผู้ปกครองท้องที่ กลุ่มสตรีที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองเพื่อขอความร่วมมือในการในการเก็บข้อมูล

3.3 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการลงพื้นที่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโก อำเภอบริบูรณ์ จังหวัดมหาสารคาม ตามกลุ่มเป้าหมายเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ซึ่งมีการใช้เครื่องมือทางสถิติ ประกอบด้วย

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาวิเคราะห์ด้วยการหาค่าความถี่ (f) ค่าร้อยละ (Percentage) เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 1 ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโก ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ด้วยการหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโก อำเภอบริบูรณ์ จังหวัดมหาสารคาม ดังนี้

ทุกครั้ง	ให้	5 คะแนน
เกือบทุกครั้ง	ให้	4 คะแนน
บางครั้ง	ให้	3 คะแนน

นานๆครั้ง	ให้	2 คะแนน
ไม่เคย	ให้	1 คะแนน

และมีเกณฑ์การตัดสินผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของคะแนนระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโก อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม โดยกำหนดคะแนนออกเป็น 5 ระดับ มีการแปลผลโดยใช้เกณฑ์เฉลี่ย ดังนี้

- 4.21 – 5.00 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.41 – 4.20 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก
- 2.61 – 3.40 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.81 – 2.60 หมายถึง ระดับระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย
- 1.00 – 1.80 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 2 ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง ((Multiple Linear Regression Analysis) เพื่ออธิบาย ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโก อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม โดยใช้การวิเคราะห์แบบกำหนดตัวแปรเข้าไปในสมการทั้งหมด (Enter Method) ซึ่งมีรูปสมการ ดังนี้

รูปแบบของสมการเส้นตรง เพื่อที่จะพยากรณ์ค่าของตัวแปรตาม (Y) เมื่อทราบค่าต่าง ๆ ของตัวแปรอิสระ (x) จำนวน k ตัว

สมการในรูปคะแนนดิบ

$$Y = a + b_1 x_1 + b_2 x_2 + b_3 x_3 + \dots + b_{10} x_{10}$$

Y คือ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโก อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม

a คือ ค่าคงที่ (Constant Term) ของสมการถดถอย ในรูปของกลุ่มตัวอย่าง

b_1, b_2, \dots, b_{10} คือ ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (Coefficient) ของตัวแปรอิสระ หรือค่าอิทธิพล หรือค่าน้ำหนักของแต่ละตัวแปรว่าสามารถอธิบายผลการเปลี่ยนแปลงในตัวแปรตามได้มากน้อยเพียงใด

x_1, x_2, \dots, x_{10} คือ ค่าของตัวแปรอิสระที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างในรูปคะแนนดิบ เปลี่ยนสมการในรูปคะแนนดิบเป็นสมการในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$Z = B_1 Z_1 + B_2 Z_2 + B_3 Z_3 + \dots + B_{10} Z_{10}$$

เมื่อ Z = ค่าของตัวแปรตามที่ได้มาจากการพยากรณ์ในรูปของคะแนนมาตรฐาน เมื่อทราบค่าคะแนนมาตรฐานของตัวแปรอิสระ (ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโก อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม)

B คือ สัมประสิทธิ์การถดถอย ส่วนย่อยมาตรฐาน (Coefficient)

$Z_1 - Z_{10}$ คือ คะแนนมาตรฐานของตัวแปรอิสระ

4. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโก อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยจะนำมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สรุปประเด็นเรียงลำดับความถี่ และสรุปในเชิงพรรณนา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY